

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **S. M.**, zastoupeného Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem v Plzni, Na Jíkalce 13, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. 12. 2004, č. j. 47 Az 55/2004 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 12. 2004, č. j. 47 Az 55/2004 - 25, zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 9. 3. 2004, č. j. OAM-6575/VL-07-P26-2003, kterým stěžovateli nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že stěžovatel v zemi původu nebyl vystaven ze strany státních orgánů a institucí ani nestátních subjektů žádnému projevu pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Důvodem jeho odchodu z vlasti byla špatná ekologická situace v místě jeho bydliště, která negativně ovlivnila jeho zdravotní stav a dále skutečnost, že vydělával málo peněz a jeho manželka si nemohla najít práci, že na úřadech musí mluvit ukrajinsky, což stěžovatel neumí, a také měl strach, že by ho v případě vojenského konfliktu mezi Ruskem a Ukrajinou kvůli ostrovu Tuzla

povolali do války a on nechce bojovat. Dále měl potíže na svém pracovišti z důvodu své víry, kde ho mistr nutil strojit a odstrojovat vánoční stromek, nedostával volno v době svátků Svědků Jehovových a nemohl se často kvůli pracovní době zúčastňovat jejich shromáždění. Tyto skutečnosti nelze podřadit pod některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Krajský soud dále zjistil, že osobní poměry stěžovatele rozhodné pro posouzení, zda splňuje či nesplňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu, byly objasněny dostatečně a závěr ministerstva, že stěžovateli nelze udělit azyl podle § 14 zákona o azylu, není se shromážděnými podklady v logickém rozporu. Na udělení humanitárního azylu není ostatně právní nárok a je na posouzení ministerstva, nakolik konkrétní okolnosti uváděné žadatelem o udělení azylu posoudí jako okolnosti hodné zvláštního zřetele. Stejně jako ministerstvo ani krajský soud nezjistil u stěžovatele existenci překážek vycestování taxativně vyjmenovaných v § 91 zákona o azylu. Skutečný stav byl zjištěn dostatečně, když ministerstvo při svém rozhodování vycházelo z výpovědí stěžovatele, jakož i z objektivních informací o situaci v zemi jeho původu, s jejichž obsahem se v rozhodnutí vypořádalo a stěžovatel proti jejich obsahu neměl žádné námitky. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se ministerstvo vypořádalo se všemi provedenými důkazy a že rozhodnutí vyplývá ze zjištěných podkladů.

Stěžovatel podal proti tomuto rozsudku v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tj. z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel namítal, že krajský soud se dostatečně nevypořádal s otázkou, zda jeho osobní situací nebyly splněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. S ohledem na problémy, které stěžovatel má v souvislosti se svým zdravotním stavem a s ohledem na hrozbu jeho účasti v ozbrojeném konfliktu, kterému se chce s ohledem na své vnitřní přesvědčení vyhnout, by bylo na místě zvážit, zda stěžovateli za těchto okolností neposkytnout ochranu před újmou na jeho zdraví, popř. dokonce životě, které se mu podle jeho přesvědčení na Ukrajině nedostane. Tato skutečnost, jakož i fakt, že stěžovatel na území České republiky vede dosud spořádaný život, by mohly podle jeho názoru zakládat důvod pro udělení humanitárního azylu. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Ministerstvo ve svém vyjádření popřelo oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Ministerstvo dále odkázalo na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení, a na vydané rozhodnutí. V průběhu řízení bylo zjištěno, že stěžovatel požádal o azyl z důvodu, že žil v kraji se špatnou ekologickou situací, měl zdravotní potíže a jeho rodina na tom byla ekonomicky špatně. Dále uvedl, že hovoří rusky a teď po něm na úřadech chtějí ukrajinštinu, kterou neovládá. K jeho námitkám týkajících se neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu odkázalo na judikaturu Nejvyššího správního soudu, jmenovitě na rozsudek ve věci vedené pod sp. zn. 2 Azs 65/2003 a dále na rozsudek ve věci vedené pod sp. zn. 3 Azs 12/2003. Ministerstvo neshledalo v případě stěžovatele žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť skutečnosti jím uváděné nejsou azylově relevantní. Navrhlo proto zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil, přičemž neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu nemá žadatel subjektivní právo a protože správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení, přezkoumává jeho rozhodnutí soud pouze v omezeném rozsahu, jak je výše uvedeno. Míra správního uvážení správního orgánu je za situace, kdy se ustanovení § 14 zákona o azylu omezuje při určení důvodů, pro něž je možné humanitární azyl udělit, na konstatování, že se jedná o důvody hodné zvláštního zřetele, poměrně široká. Přitom prostor soudního přezkumu správních rozhodnutí u přiznání či nepřiznání humanitárního azylu je v souladu s citovaným judikátem naopak omezen, což však jistě ani ve vzájemné kombinaci neznamená, že by přiznávání humanitárního azylu mohlo být určováno pouhou libovůlí správního orgánu.

Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádný z důvodů taxativně stanovených v § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán tak může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu, například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory, ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.

Ani krajský soud, ani Nejvyšší správní soud nepopírají, že osobní situace stěžovatele tak, jak byla zjištěna ministerstvem, je tíživá. Na straně druhé však není natolik zjevně a nesnesitelně tíživá, že by bylo možno hovořit o tom, že by nepřiznání humanitárního azylu bylo způsobeno zjevnou libovůlí ministerstva. Protože ministerstvo řádně zjistilo a posoudilo jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi, přičemž stěžovatel sám ve správním řízení žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu neuvedl, nelze jeho postupu, ani postupu krajského soudu, nic vytknout. Krajský soud se s otázkou neudělení humanitárního azylu ministerstvem ve svém rozsudku vypořádal dostatečně a jeho rozhodnutí je řádně odůvodněno.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s. bez jednání.

O stěžovatelem podaném návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nerozhodl, protože věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu